

Meditatief moment, dinsdag 26 januari 2021

Welkom allemaal, u in de Bosbeskapel en u die thuis meeluistert naar dit Meditatief Moment op dinsdag 26 januari 2021.

Fijn dat u meeluistert!

Mijn naam is Wim Davidse, ik ben lid van de Bosbeskapel, die deel uitmaakt van de Protestantse gemeente Den Haag Zuid/west.

We steken nu in de kerk de gemeentekaars aan, aan de Paaskaars.

Als symbool van het licht waar we naar zoeken.

Als thema voor deze korte meditatie heb ik gekozen voor een tekst uit de Heidelbergse Catechismus, vragen en antwoorden nr. acht. De bekende vraag: 'Maar zijn we zo verdorven, dat wij gans onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad?'

We luisteren nu eerst naar een kort stuk orgelmuziek van Bach met als titel: 'Lof zij de almachtige God'.

De muziek klinkt vanaf de CD (51 sec.)

Ypie Veer leest een gedeelte uit Lucas 19: de verzen een tot en met tien.

Jezus ging Jericho in en trok door de stad. Er was daar een man die Zacheus heette, een rijke hoofdtollenaar. Hij wilde Jezus zien, om te weten te komen wat voor iemand het was, maar dat lukte hem niet vanwege de menigte, want hij was klein van stuk. Daarom liep hij snel vooruit en klom in een vijgenboom om Jezus te kunnen zien wanneer hij voorbijkwam. Toen Jezus daar langs kwam, keek hij naar boven en zei: 'Zacheus, kom vlug naar beneden, want vandaag moet ik in jouw huis verblijven.'

Zacheus kwam meteen naar beneden en ontving Jezus vol vreugde bij zich thuis. Allen die dit zagen, zeiden morrend tegen elkaar: 'Hij is het huis van een zondig mens binnen gegaan om onderdak te vinden voor de nacht'. Maar Zacheus was gaan staan en zei tegen de Heer: 'Kijk, Heer, de helft van mijn bezittingen geef ik aan de armen, en als ik iemand iets heb afgeperst vergoed ik het viervoudig.' Jezus zei tegen hem: 'Vandaag is dit huis redding ten deel gevallen, want ook hij is een zoon van Abraham. De Mensenzoon is gekomen om te zoek en te redden wat verloren was.'

Korte overdenking

‘De mens is onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad’. Deze zin uit de Heidelbergse Catechismus lijkt wel de leidraad te zijn geweest bij de Belastingdienst, blijkens de recente affaire met de toeslagen. De mensen werden standaard als fraudeur beschouwd, totdat het tegendeel bleek. We hebben gezien wat voor afschuwelijke gevolgen dat heeft gehad voor duizenden ouders.

Is de mens inderdaad onbekwaam tot enig goed en tot alle kwaad geneigd? Dat laatste kunnen we bijna dagelijks in de krant lezen. Alle vormen van kwaad komen daarin voorbij.

Maar het nieuws geeft wel een vertekening. Het goede dat elke dag ook wordt gedaan door heel veel mensen, komt niet in de krant. Dat is te gewoon, het is geen nieuws.

Maar het gaat dan wel om duizenden mensen die elke dag trouw hun zieke verwante bezoeken in het ziekenhuis, om mantelzorgers die zichzelf zoveel mogelijk wegcijferen om hun dierbare te verzorgen. Er zijn restauranteigenaren die in corona tijd dagelijks eten klaarmaken voor ouderen. Enzovoort.

Ik vind dat Rutger Bregman zijn bekende boek terecht de titel heeft gegeven: *De meeste mensen deugen*.

Hij benadrukt daarbij wel het belang van een basishouding: **begin met de mensen vertrouwen te geven!**

Ik las onlangs in het Ouderlingenblad een mooi voorbeeld van het effect van vertrouwen geven, waardoor zelfs een crimineel veranderde. Het betreft een man van 57 jaar die 35 jaar lang bajes in en bajes uit ging. De laatste paar jaar werd hij bezocht door een vrijwilliger van Gevangenzorg Nederland. Die luisterde alleen maar, steeds zonder te oordelen. Hij won daarmee het vertrouwen van de gedetineerde. Die ging inzien hoe hij zich slachtoffer voelde en anderen steeds maar de schuld gaf. Hij was boos op alles en iedereen. Op zijn 57 ste besloot hij om hulp te accepteren en aan zichzelf te gaan werken. En er kwam ineens een ommekeer. Op een dag, zittend in zijn cel, voelde hij ineens een warme deken troostend om zich heen. Hoewel er niemand anders in de cel was. Hij wist dat het God was.

Deze gedetineerde is nu vrij en bevriend geraakt met de vrijwilliger die hem zo trouw bezocht.

Oppertollenaar Zacheus maakte het ook mee dat iemand hem benaderde zonder te oordelen. Jezus nog wel, die bij hem op bezoek wilde komen. Dat paste natuurlijk helemaal niet in die tijd. Maar Jezus zag Zacheus als een mens die er ook bijhoort, 'hij is ook een zoon van Abraham'.

Dit gezien worden door Jezus leidde tot een ommekeer bij Zacheus.

Ik vind dat mooie voorbeelden waaruit blijkt dat vertrouwen geven, iemand accepteren zoals hij of zij is, wat **doet** met mensen. Ook als ze allerlei kwaad hebben gedaan. Maar dan moeten ze eerst dat kwaad wel haarscherp bij zichzelf zien. Je eigen patronen van boosheid of hebzucht onder ogen zien, daarvan een afkeer krijgen, en die loslaten. Dan wordt je ontvankelijk. Dan komt er ruimte voor iets nieuws. Dan wordt een mens bekwaam tot het goede. Door de Geest Gods wedergeboren worden, heet dat in het antwoord op vraag acht in de Heidelbergse Catechismus.

Ik denk dat de mens inderdaad tot alle kwaad is geneigd, maar ook tot alle goeds bekwaam is.

Laten we proberen mensen met vertrouwen, zonder oordelen, te benaderen, zodat misschien in hen iets goeds oplicht.

Muziek. We kunnen nu luisteren naar een uitvoering van Psalm 119, in het frans gezongen door Tineke Roseboom, begeleid door luit muziek van Willem Mook. Het is muziek uit de 17^e eeuw van Nicolaes Vallet.

In het Nederlands luidt de tekst:

*Gelukkig wie de volmaakte weg gaan
en leven naar de wet van de HEER,
gelukkig wie zijn richtlijnen volgen,
hem zoeken met heel hun hart.
Zij bedrijven geen onrecht,
maar gaan de wegen die hij wijst.*

De muziek klinkt (2 min. 9 sec.)

Gebed Ypie Veer spreekt nu een gebed uit. Het zijn woorden van Franciscus van Assissi, met als titel:

'Maak mij tot een werktuig van uw vrede'

*HEER, maak mij tot een werktuig van uw vrede,
dat ik liefde breng waar haat is,
vergeving waar onrecht heerst,
eensgezindheid waar tweedracht heerst,
waarheid waar men dwaalt,
geloof waar men twijfelt,
hoop waar men wanhoopt,
licht ontsteekt waar duister is
en vreugde waar droefheid heerst.*

*HEER, geef dat ik liever troost,
dan dat ik getroost wordt,
liever begrijp, dan dat ik begrepen word,
liever bemin, dan dat ik bemind word.*

*Want wie zichzelf geeft, ontvangt,
wie zichzelf vergeet, vindt,
wie vergeeft, wordt vergeven,
En wie sterft, ontwaakt tot het eeuwige leven.*

Muziek Tot slot luisteren we naar een gezang van Huub Oosterhuis, met als titel 'Wij zullen kennen'

De eerste regels, tevens het refrein, luiden:

*Wij zullen kennen
zoals wij gekend zijn
en er begint een nieuw leven*

Ik vind dat speciaal het vierde couplet mooi aansluit op het thema van deze meditatie:

*Ach wij die God willen zien
wij zien het gezicht dat ons aankijkt
te ongelegener tijd,
wij zien in flitsen elkaar,
de liefde die ons beloofd is.*

De muziek klinkt (2 min. 33 sec.)